

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

**RD 639/2014, de 25 de juliol,
regulador de la Troncalitat en la
Formació Sanitària Especialitzada**
BOE 06.08.2014

UNIÓ CATALANA D'HOSPITALS 06.11.14

Què és la troncalitat ?

El procés d'aprenentatge per a l'adquisició de competències nuclears i comunes a varies especialitats, mitjançant un període de formació troncal.

Durada: 24 mesos $\pm$ 6 meses

Troncs:

Mèdic: 21 especialitats

Quirúrgic: 10 especialitats

Laboratori i diagnòstic clínic: 4 especialitats

Imatge: 2 especialitats

Psiquiatria: 2 especialitats

No troncal: 8 especialitats

Tronc Mèdic: 21 Especialitats

Al·lèrgologia

Anestesiologia i Reanimació

Aparell Digestiu

Cardiologia

Endocrinologia i Nutrició

Farmacologia Clínica

Geriatrics

Hematologia i Hemoteràpia

Medicina del Treball

Medicina Familiar i Comunitària

Medicina Física i rehabilitació

Medicina Intensiva

Medicina Interna

Medicina Preventiva i Salut Pública

Nefrologia

Pneumologia

Neurofisiologia Clínica

Neurologia

Oncologia Mèdica

Oncologia Radioteràpica

Reumatologia

Tronc Quirúrgic: 10 Especialitats

Angiologia i Cirurgia Vascular

Cirurgia Cardiovascular

Cirurgia General i del Aparell Digestiu

Cirurgia Oral i Maxil·lofacial

Cirurgia Ortopèdica i Traumatològica

Cirurgia Pediàtrica

Cirurgia Plàstica, Estètica i R.

Cirurgia Toràcica

Neurocirurgia

Urologia

Especialitats de la resta de Troncs

Tronc de Laboratori i Diagnòstic Clínic: 4

Anàlisis Clíniques i Bioquímica Clínica

Genètica Clínica

Immunologia

Microbiologia i Parasitologia

Tronc d'Imatge Clínica: 2

Medicina Nuclear

Radiodiagnòstic

Tronc de Psiquiatria: 2

Psiquiatria

Psiquiatria del Nen i de l'Adolescent

Especialitats no troncal

- Anatomia patològica
- Dermatologia
- Ginecologia i Obstetrícia
- Oftalmologia
- ORL
- Pediatria
- Radiofarmàcia
- Radiofísica hospitalària

Què es pretén amb la formació troncal ?

Pacients

Qualitat en l'atenció
Continuïtat assistencial
Cura integral de la salut

Sistema sanitari

Formació més eficient i orientada al pacient
Promoció interdisciplinarietat i la participació en equips multidisciplinars
Actualitzar les competències dels especialistes

Especialistes

Permet la superespecialització (ACE)
Facilita la reespecialització
Element motivador cap el DPC

Quins canvis comporta la troncalitat ?

1. Definir els **critèris d'acreditació** de les unitats docents del període troncal i del període específic.
2. Definir l'estructura bàsica del **Llibre del resident**.
3. Establir nous **critèris d'avaluació dels residents**.
4. Aspectes formatius:
  - ❖ Formació de tutors i tutores
  - ❖ L'adaptació de l'estructura formativa
5. **Programes oficials**: basats en l'adquisició de tres tipus de competències: troncal, específiques i genèriques.

Programes formatius

Competències genèriques: són comunes a totes les especialitats de ciències de la salut i s'adquireixen al llarg del període formatiu de l'especialitat.

Competències troncal: comunes a totes les especialitats del mateix tronc i s'adquireixen en el període de formació troncal.

Competències específiques: són les pròpies de cada especialitat i s'adquireixen en el període de formació específic de cada especialitat.

Què són les competències genèriques

Les que capaciten a l'especialista en Ciències de la Salut per a :

1. Prestar una **atenció sanitària** tècnica i professional adequada a les **necessitats de salut**, conforme al **desenvolupament dels coneixements científics** i amb els **nivells de qualitat i seguretat establerts**.
2. **Usar racionalment els recursos** diagnòstics i terapèutics.
3. **Respectar la personalitat, dignitat i intimitat** dels pacients i **respectar la participació** dels mateixos en la presa de decisions que els hi afectin.
4. **Complimentar els registres**, informes i resta de documentació clínica i administrativa.
5. Complir les normes relatives a la **seguretat i salut en el treball**.

Per a què el tronco mèdic ?

El metge especialista del tronco mèdic ha d'ésser competent per a:

1. Prestar l'atenció sanitària necessària davant situacions que suposin una **urgència vital**.

2. Realitzar una **atenció integral** del pacient

3. **Afavorir l'eficiència de l'atenció sanitària:**

Diagnosticar i iniciar el tractament dels problemes de salut que:

- ❖ requereixen atenció immediata
- ❖ comportin tractament previ a l'atenció d'un altre especialista
- ❖ siguin de baixa complexitat

Diagnosticar: malalties o processos de major complexitat en el seu tractament.

Per a què el tronc quirúrgic ?

El metges especialista del tronc quirúrgic ha d'ésser competent per a:

1. Diagnosticar y resoldre les emergències que requereixin la realització d'un procediment quirúrgic.
2. Realitzar un **procediment quirúrgic** amb totes les garanties de **seguretat i qualitat pel pacient**.
3. Valorar les **condicions del pacient** per a la **preparació quirúrgica**.
4. Aplicar els **coneixements, protocols, tècniques i procediments bàsics** en cirurgia per a la **realització de la intervenció**, prevenint les complicacions i efectes adversos.
5. La cura i **seguiment del pacient en la fase postquirúrgica**, afavorint la seva recuperació amb el major grau de benestar i evitant possibles complicacions.

Tipus de formació:

Formació especialitzada troncal

- Formació en **UD Troncals acreditades**
- UDT adscrites a la Comissió de Docència (CD).
- Programes elaborats per les **Comissions Delegades de Tronc.**

Formació específica en l'especialitat

- Formació en **UD de l'Especialitat acreditades**
- UDE adscrites a la CD.
- Programes elaborats per les **C. Nacionals d'Especialitats.**

Elecció de Tronc i d'Especialitat

Fase 1. Elecció de tronc i d'UD Troncal, segons puntuació (MIR).

Fase 2. Elecció d'especialitat i d'UD d'Especialitat, segons puntuació (MIR).

(pot ser una UD o centre diferent a l'UD Troncal)

Estructura: Comissions Delegades de Tronc del Consell Nacional d'Especialitats

---

- ❑ Es crearà una Comissió per cada Tronc, en el termini de 3 mesos de l'entrada en vigor del RD (07.11.14).**
- ❑ Funcions:**
  - Elaborarà el programa formatiu del Tronc.**
  - Elaborarà els criteris d'avaluació i el llibre del resident.**
  - Establirà criteris per avaluar les UD**

Avaluació del període de formació Troncal

El Comitè d'Avaluació del Tronc de cada CD realitzarà l'avaluació anual i final.

Avaluació final el 9é mes de l'últim any:

- **Positiva**
- **Negativa recuperable (en els darrers tres mesos)**
- **Negativa (igual que ara, segons Decret 183/2008)**

Estades en àrees d'especial interès

- L'avaluació positiva del període Troncal permetrà al resident realitzar una estada els últims 3 mesos de formació, en una àrea d'especial interès elegida conjuntament amb el tutor.
- En centres o UD acreditades per a la docència en la CCAA.
- No tindran la consideració de rotacions externes.

Troncalitat. Previsió de calendari:

- Creació de la CD de tronc: 07.11.2014**
- Aprovació de programes, criteris d'avaluació i d'acreditació (2 anys). Fi 2016**
- Adaptació de les estructures de cada CCAA i acreditació de UD (1 any). Fi 2017**
- Convocatòria de places: 2018-2019**

Reespecialització

- Formació per a una nova especialitat del mateix Tronc en UD acreditades.
- La durada és la pròpia del període d'especialització.
- Les CCAA proposaran les places d'acord amb la seva planificació (màxim un 10% de la seva oferta anual).
- Els aspirants hauran de fer una prova d'accés i es valorarà el CV. D'aquí en sortirà una nota i una posició que servirà per escollir plaça.

Àrees de Capacitació Específica (ACE)

ACE = Superespecialització

1. Increment significatiu de les competències en **profunditat i extensió**.
2. Interès assistencial, científic, social i organitzatiu rellevant.
3. Alt nivell de **complexitat**.
4. Competències **no** satisfetes a través de la **FSE**.

Àrees de Capacitació Específica (ACE).

Especialidades	ACE
M. Interna Microbiologia Neumologia Pediatria	Enfermedades infecciosas
Aparato digestivo M. Interna	Hepatología avanzada
Pediatria	Neonatología
M. Interna M. Intensiva M. Familiar y comunitaria Anestesia y reanimación	Urgencias y emergencias

Què es una ACE

Conjunt de competències afegides a les exigides pel programa oficial d'una o diverses especialitats.

Creades pel Govern a proposta de CCAA o de diverses Comissions Nacionals d'Especialitat.

Formació pel sistema de residència en UD acreditades.

Diploma ACE

- Es creen Comitès d'ACE amb funcions similars a les Comissions Nacionals d'especialitat i les Comissions delegades de tronc (programa, normes d'avaluació, acreditació...).
- Es crearan UD d'ACE adscrites a una CD (amb tutors, comitè d'avaluació...); la CD almenys ha de tenir una UD d'alguna de les especialitats implicades en l'ACE.
- Els aspirants hauran de demostrar dos anys d'exercici professional i presentar-se a una convocatòria amb un procés selectiu.
- Es faran convocatòries públiques prèvia assignació de places.

ACE: Previsió de calendari

Creació d'una ACE (Decret)

Constitució del Comitè d'ACE (4 mesos)

Publicació dels programes de formació oficial d'ACE i requisits d'acreditació
(15 mesos)

Aprovació de l'ordre de convocatòria de places (12 mesos)

Tutors de la Formació Troncal

- Professionals especialistes en qualsevol especialitat del Tronc.
- Exerciran prioritàriament de Tutors Troncals i podran alternar amb funcions de Tutor d'Especialitat.

Tutors d'Àrees de Capacitació Específica (ACE)

- Professionals especialistes en alguna de les especialitats requerides segons cada ACE.
- Possessió del diploma de l'ACE corresponent.

Noves especialitats

- Psiquiatria del Nen i de l'Adolescent**
- Farmàcia Hospitalària i d'Atenció Primària**
- Genètica Clínica**
- Anàlisis Clínics i Bioquímica Clínica**

Especialitats en règim d'alumnat

A partir de 2015 no s'oferiran places de formació de les especialitats:

- Farmàcia Industrial i Galènica**
- Medicina Legal i Forense**
- Medicina de l'Educació Física i de l'Esport**
- Hidrologia Mèdica**

Esmenes proposades per Catalunya i no previstes en el RD de Troncalitat:

- ❑ No es relaciona el **primer any de tronc** amb el rotatori final de **sisè** curs de **medicina**, fet que permetria més temps pel període d'especialització; el MSSSI argumenta dificultats amb Educació.
- ❑ L'exigència que els troncs durin dos anys genera un **sistema molt rígid**; s'havia plantejat un sistema més flexible que, en part, s'ha atès pel fet que els troncs es poden allargar o escurçar fins a sis mesos.
- ❑ L'**avaluació** del tronc **no té efectes** en la sol·licitud de l'especialitat. Per a l'elecció d'especialitat es valora exclusivament la nota de l'examen MIR.
- ❑ Només hi ha obligatorietat que els residents dominin la **llengua** espanyola, sense que la resta de llengües cooficials siguin requisit. No hi ha memòria econòmica i es nega que hi hagi costos, especialment per a les CCAA.

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

MOLTES GRÀCIES

<http://canalsalut.gencat.cat>